

Η κάλυψη των αναγκών των αναπτυσσόμενων κυρίως κρατών σε ενέργεια και σε πρώτες ύλες είναι πρωταρχικής σημασίας για τις κυβερνήσεις των κρατών αυτών. Για το λόγο αυτό είναι καθημερινά σε εξέλιξη διάφορα «πολιτικά παιχνίδια», τα οποία δεν γίνονται εύκολα κατανοητά από τον απλό πολίτη. Το πετρέλαιο στη γεωπολιτική αυτή σκακιέρα εξακολουθεί να κατέχει ιδιαίτερα βαρύνουσα θέση.

Εάν ανατρέξουμε κάποιες δεκαετίες πριν έως την πετρελαϊκή κρίση του 1973, θα διαπιστώσουμε ότι από τότε, παρά τη συστηματική προσπάθεια μεγάλου αριθμού ερευνητικών ιδρυμάτων και εταιρειών με σκοπό την εξεύρεση και αξιοποίηση εναλλακτικών πηγών ενέργειας, το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο (υδρογονάνθρακες) εξακολουθούν να παραμένουν κύριες πηγές ενέργειας στις μεταφορές, στη βιομηχανία, στην παραγωγή ηλεκτρισμού, κλπ.

Βέβαια τα τελευταία χρόνια έχει γίνει μεγάλη προσπάθεια για την κάλυψη μέρους του ποσοστού της καταναλωμένης ενέργειας από εναλλακτικές μορφές ενέργειας, στις οποίες κατά καιρούς έχουν δοθεί διάφορες ονομασίες, όπως ήπιες μορφές ενέργειας, πρόσφατα πράσινη ενέργεια, κλπ. Η πίεση για τη χρήση των εναλλακτικών μορφών ενέργειας έγινε έντονη τα τελευταία χρόνια εξαιτίας κατ' αρχήν της λογικής ότι τα αποθέματα του πετρελαίου δεν είναι ανεξάντλητα. Κατά δεύτερο λόγο εξαιτίας του αυξημένου φαινομένου του θερμοκηπίου και των πιθανολογούμενων επιπτώσεων από αυτό στον πλανήτη. Η πίεση όμως αυτή δεν αναμένεται να περικόψει σε μεγάλο ποσοστό τη σημασία του πετρελαίου για τα αμέσως επόμενα χρόνια για τους εξής λόγους:

- Η κατανάλωση ενέργειας, κυρίως στις ισχυρά αναπτυσσόμενες χώρες, διαρκώς αυξάνεται. Έτσι η γενικότερη μείωση σε κάποιες χώρες από τις εναλλακτικές πηγές ενέργειας εξισορροπείται κατά μεγάλο ποσοστό από την αύξηση αυτή.
- Τα βεβαιωμένα αποθέματα υδρογονανθράκων είναι ακόμη σχετικά μεγάλα [1].
- Τα επενδυμένα κεφάλαια και κατά συνέπεια τα συμφέροντα στον τομέα του πετρελαίου είναι τεράστια.

Εκτός από τον πρωτεύοντα ρόλο των υδρογονανθράκων στον ενεργειακό τομέα, μεγάλη είναι η σημασία του πετρελαίου στη χημική βιομηχανία, προσφέροντας σ' αυτήν ένα πλήθος από πρώτες ύλες. Για παράδειγμα αναφέρονται τα πολυμερή (πλαστικά) υλικά, οι πρώτες ύλες των οποίων προέρχονται κατά το μέγιστο ποσοστό από το πετρέλαιο. Από τους κύριους λοιπόν τροφοδότες και στον τομέα των πρώτων υλών το πετρέλαιο.

Με αδιαμφισβήτητη κατόπιν αυτών τη σημασία του πετρελαίου σήμερα στον πλανήτη μπορούν να κατανοηθούν εύκολα τα αίτια των εντάσεων που εμφανίζονται σε διάφορες

περιοχές της γης. Συνεχείς πόλεμοι στη Μέση Ανατολή, πολιτικές εντάσεις Ουκρανίας - Ρωσίας, διαρκής αναταραχή σε χώρες της Αφρικής και της Νότιας Αμερικής, αψιμαχίες ΗΠΑ, Καναδά και Ρωσίας για την Ανταρκτική. Κάνοντας αναφορά και στην πατρίδα μας, κατά πολλούς αναλυτές η ένταση στο Αιγαίο με τους γείτονές μας προς ανατολάς οφείλεται στην ύπαρξη κοιτασμάτων πετρελαίου στην ελληνική αυτή θάλασσα.

Παράλληλα είναι σε εξέλιξη ένας διαρκής αγώνας των Κυβερνήσεων παραγωγών κρατών υδρογονανθράκων να εξασφαλίσουν «καλύτερες» διόδους μεταφοράς των ενώσεων αυτών προς τους τόπους κατανάλωσής τους καθώς επίσης των Κυβερνήσεων άλλων κρατών που προσπαθούν να επωφεληθούν από το γεγονός αυτό, προσφέροντας το έδαφός τους για την κατασκευή αγωγών μεταφοράς των υδρογονανθράκων.

Και η Ελλάδα συμμετέχει στο ενεργειακό και παράλληλα πολιτικό αυτό παιχνίδι. Ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής συμφωνίες:

Αγωγός Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολης: Πρόκειται για τον αγωγό μεταφοράς (αργού) πετρελαίου από την Κασπία Θάλασσα, συγκεκριμένα από το λιμάνι Μπουργκάς της Βουλγαρίας, σε τερματικό σταθμό στο λιμάνι της Αλεξανδρούπολης. Αν και η τελική συμφωνία μεταξύ Ελλάδας, Ρωσίας και Βουλγαρίας υπεγράφη τον Μάρτιο 2007, η Βουλγαρία πρόσφατα (Ιούνιος 2010) ανακοίνωσε την αποχώρησή της από το σχέδιο υλοποίησης επικαλούμενη οικονομικούς και περιβαλλοντικούς λόγους.

Αγωγός South Stream: Ο αγωγός αυτός θα μεταφέρει φυσικό αέριο από τη Ρωσία στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρακάμπτοντας την Ουκρανία. Συγκεκριμένα θα διασχίζει τη Μαύρη Θάλασσα έως τη Βουλγαρία, όπου θα διακλαδίζεται σε δύο τμήματα: Το ένα προς την Αυστρία και το άλλο προς την Ιταλία δια μέσου της Βόρειας Ελλάδας, του Ιονίου και της Αδριατικής. Το ελληνικό τμήμα του αγωγού προβλέπεται να μεταφέρει το ρωσικό φυσικό αέριο στην Ελλάδα και την Ιταλία στο τέλος του 2015.

Ο αγωγός South Stream θεωρείται ανταγωνιστικός του αγωγού Ναμπούκο, στον οποίο δεν συμμετέχει η Ελλάδα. Ο αγωγός Ναμπούκο προβλέπεται να μεταφέρει φυσικό αέριο από το Αζερμπαϊτζάν στην Ευρώπη μέσω Τουρκίας, Βουλγαρίας, Ρουμανίας, Ουγγαρίας και Αυστρίας.

Αγορά Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου

Συντάχθηκε απο τον/την kazanidis
Πέμπτη, 02 Δεκέμβριος 2010 09:49

Βάσει σχετικών διακρατικών συμφωνιών που υπέγραψε η Ελλάδα με την Ιταλία και την Τουρκία θα κατασκευαστεί ο αγωγός φυσικού αερίου ΥΑΦΑ-Ποσειδών, ο οποίος θα μεταφέρει φυσικό αέριο από την Κασπία στην Ιταλία δια μέσου της Ελλάδας. Ο αγωγός αυτός θα αποτελέσει σύμφωνα με δηλώσεις διαφόρων αξιωματούχων συμπληρωματικό αγωγό προς τον Ναμπούκο. Έχει επίσης υπογραφεί ελληνο-βουλγαρική συμφωνία κατασκευής αγωγού με αφετηρία τον παραπάνω αγωγό στην Κομοτηνή και πέρας την περιοχή Stara Zagora της Βουλγαρίας.

Αγωγός TAP (Trans Adriatic Pipeline): Θα μεταφέρει φυσικό αέριο από την Κασπία Θάλασσα στην Ιταλία, μέσω της Ελλάδας και της Αλβανίας.

Η Ελλάδα όσον αφορά την κατανάλωση πετρελαίου ακολουθεί γενικά μία διαφορετική πορεία από τις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες. Κάθε Έλληνας, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, καταναλώνει κατά μέσο όρο 70% περισσότερο πετρέλαιο το χρόνο απ' ό,τι οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι. Σύμφωνα με σχετικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης (European Union, Energy Outlook) η συνολική κατανάλωση στη χώρα μας θα φθάσει τους 40,5 εκατομμύρια τόνους πετρελαίου το 2020, από περίπου 28 εκατομμύρια που είναι σήμερα. Το 1993 η κατανάλωση στην Ελλάδα ήταν 13,5 εκατομμύρια τόνοι.

Η χώρα μας παράγει σήμερα πετρέλαιο σε ποσοστό μικρότερο του 1% της κατανάλωσής της. Η παραγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου στην περιοχή της Καβάλας άρχισε το 1981 από την Εταιρεία Πετρελαίου Βορείου Αιγαίου, με ημερήσια παραγωγή περίπου 25.000 βαρέλια από τη γεώτρηση Πρίνος. Σταδιακά εμφανίσθηκε μείωση της παραγωγής, η οποία σήμερα βρίσκεται στο επίπεδο των 3.000 βαρελιών περίπου την ημέρα. Άλλαξε επίσης ορισμένες φορές το ιδιοκτησιακό καθεστώς της εταιρείας. Σήμερα λειτουργεί με την επωνυμία Kavala Oil και ανήκει στο σύνολό της στην εταιρεία Ενεργειακή Αιγαίου. Η εταιρεία εκτός από τις θαλάσσιες εγκαταστάσεις άντλησης έχει στην ιδιοκτησία της χερσαίες εγκαταστάσεις με χώρους αποθήκευσης, σταθμό φόρτωσης, μονάδα αποθείωσης (παραγωγής) θείου και μονάδες παραγωγής ενέργειας.

Στον τομέα της πετρελαϊκής βιομηχανίας λειτουργούν στη χώρα μας το διυλιστήριο στον Ασπρόπυργο, το διυλιστήριο PETROLA στην Ελευσίνα και το διυλιστήριο ΕΚΟ στη Θεσσαλονίκη υπό την εποπτεία της εταιρείας Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. καθώς επίσης το διυλιστήριο MOTOR OIL του Ομίλου Βαρδινογιάννη στην Κόρινθο. Λειτουργούν επίσης μονάδες ανακύκλωσης ορυκτελαίων καθώς επίσης διάφορες μονάδες παραγωγής προϊόντων πετρελαίου, όπως ασφαλτούχων υλικών, πισσόχαρτων κλπ.

Αγορά Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου

Συντάχθηκε απο τον/την kazanidis
Πέμπτη, 02 Δεκέμβριος 2010 09:49

Πλήθος εταιρειών δραστηριοποιούνται στην αποθήκευση, διακίνηση και εμπορία διαφόρων προϊόντων πετρελαίου. Πολλά εργαστήρια επίσης καλύπτουν τον τομέα ελέγχου όλου του φάσματος του πετρελαίου.

Στο χώρο της ευρύτερης πετροχημικής βιομηχανίας λειτουργεί στην Ελλάδα μικρός αριθμός μονάδων παραγωγής πρώτων υλών πολυμερών υλικών και σημαντικός αριθμός βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων μορφοποίησης πολυμερών υλικών.

Η χρήση του φυσικού αερίου έχει γνωρίσει διεθνώς τις τρεις τελευταίες δεκαετίες ραγδαία αύξηση. Οι περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης καλύπτουν σήμερα ένα σημαντικό ποσοστό του ενεργειακού ισοζυγίου τους με φυσικό αέριο, (κατά μέσο όρο 24% στον εφοδιασμό πρωτογενούς ενέργειας [\[2\]](#)).

Στο ενεργειακό ισοζύγιο της Ελλάδας το φυσικό αέριο εισήχθη στα μέσα της δεκαετίας του 90. Η συμμετοχή του στον εφοδιασμό της πρωτογενούς ενέργειας στη χώρα μας ανέρχεται ακόμη σε μονοψήφιο αριθμό. Αυτό σημαίνει ότι υπολείπεται σε μεγάλο ποσοστό από τον μέσο όρο της ΕΕ.

Η χρήση του φυσικού αερίου στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα απορροφά περισσότερο από τα 2/3 της συνολικής πρωτογενούς διαθέσιμης ποσότητας φυσικού αερίου. Το υπόλοιπο καταναλώνει στο μεγαλύτερο ποσοστό η βιομηχανία, ενώ μικρά ποσοστά καταναλώνει ο τομέας των υπηρεσιών, των νοικοκυριών και των μεταφορών. Το 2008 η Ελλάδα κατανάλωσε περίπου 4 δισ. κυβικά μέτρα φυσικού αερίου, από τα οποία τα 2,8 δισ. προέρχονταν από τη Ρωσία. Η υπολειπόμενη ποσότητα εισήχθη κατά το ήμισυ περίπου από την Τουρκία (πρόκειται για αζέρικο αέριο που μεταφέρεται δια μέσου της Τουρκίας) και κατά το ήμισυ από την Αλγερία. Πρόκειται για υγροποιημένο φυσικό αέριο, το οποίο μεταφέρεται στην Ελλάδα, συγκεκριμένα στη Ρεβυθούσα, με δεξαμενόπλοια.

Ο Τερματικός Σταθμός Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου είναι εγκατεστημένος στη νήσο Ρεβυθούσα, 500 μέτρα περίπου από την ακτή της Αγίας Τριάδας, στον κόλπο Πάχης Μεγάρων, 45 χλμ. δυτικά της Αθήνας. Αποτελεί μία από τις σημαντικότερες εθνικές υποδομές της χώρας μας. Στο σταθμό εκφορτώνονται και αποθηκεύονται φορτία φυσικού αερίου σε υγρή μορφή. Όταν απαιτείται, αεριοποιείται το υγροποιημένο φυσικό αέριο και διοχετεύεται στο Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου.

Αγορά Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου

Συντάχθηκε απο τον/την kazanidis
Πέμπτη, 02 Δεκέμβριος 2010 09:49

Πρόσφατα ολοκληρώθηκαν οι εργασίες αναβάθμισης της δυναμικότητας του Σταθμού. Με την αναβάθμιση, ο Σταθμός μπορεί πλέον να παραλαμβάνει και να επεξεργάζεται τριπλάσιες ποσότητες φυσικού αερίου και να τροφοδοτεί το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς με 5,2 - 5,3 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα ετησίως. Με την επένδυση αυτή ενισχύθηκε σημαντικά η ενεργειακή επάρκεια και η ασφάλεια τροφοδοσίας της χώρας μας.

¹ Σύμφωνα με τη Στατιστική Επισκόπηση της Παγκόσμιας Ενέργειας που διενεργεί κάθε χρόνο η BP Plc. τα επιβεβαιωμένα αποθέματα αργού πετρελαίου σε παγκόσμια κλίμακα μειώθηκαν το 2008 για πρώτη φορά από το 1998. Συγκεκριμένα τα παγκόσμια διαπιστωμένα αποθέματα πετρελαίου από 1,261 τρισεκατομμύρια βαρέλια στα τέλη του 2007, μειώθηκαν στα 1,258 τρισεκατομμύρια βαρέλια στα τέλη του 2008.

² Η ποσότητα ενέργειας που καταναλώνεται εντός των συνόρων μιας χώρας.